TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

JOHN VÄLIMÄKI, Editor & Manager

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
TELEPHONE — Office 365; Editorial Dep't 832.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

POLIITTISTEN VANKIEN ASIA REPUBLIKAANI-PUOLUEEN KONVENTSIONISSA

Että poliittisten vankien vapauttamisasia on tullut päivän kysymykseksi Amerikan politikassa, siitä on todistuksena sekin seikka ettei edes vanhoilline republikaanipuolueen konventsionikaan vapautunut tästä kysymyksestä. American Freedom Foundain'in naiset olivat lippuineen tuossa kokouksessa vaatimassa että kaikki sodan ajalla mielipiteidensä tähden vangitut on vapautettava. Edustajille jaettiin lentolehtisiä joissa selitettiin miten kaikki Europan maat ovat vapauttaneet poliittisen vankinsa ja miten täälläkin on vapautettu kaikki täällä pidätetyt saksalaiset, mutta mielipiteidensä tähden vangitut amerikalaiset ovat yhäti vankiloissa. Koko konventsionin ajan oli 39 tämän yhdistyksen naista konventsionihaalin parvekkeella lippuineen, johon oli kirjoitettu vaatimus vankien vapauttamisesta.

Konventsioni ei kyllä ottanut virallisesti esityksiä huomioonsa, mutta yksikään edustajista ei jäänyt tiedottomaksi siitä seikasta, että miljoonat työläiset vaativat sota-ajan uhrien vapauttamista. Demokraatien konventsioniassa San Franciscossa tulee olemaan vielä suurempi joukko tämän järjestön naisia esittämässä vapauttamisvaatimusta. Mainittuun järjestöön kuuluu työväenunioita ja vapaamielisiä yhdistyksiä, joiden yhteinen jäsenluku nousee lähelle kahta miljoonaa. Sen lisäksi on tällä järjestöllä A. F. L:n kannatus. Suuri osa sen jäsenistä on demokraateja ja niinollen on mielenkiintoista nähdä, sivuuttaako demokraattien konventsioni heidän vaatimuksensa yhtä taitavasti kuin republikaanienkin konventsioni teki.

TOIMITSIJAIN KASVATTAMINEN JÄRJESTÖLLEMME

Toimitsijain puute S. S. Järjestössä on siksi suuri, ettei siitä tarvitse pitkästi puhua. Jokainen tietää ettei edes palkkatoimiin tahdo olla riittävästi voimia saatavissa, puhumattakaan vapaaehtoisista tai tilapäisistä palkallisista toimista.

Vanhat toimitsijamme alkavat väsyä, vetäytyä yksityishommiinsa ja uusia ei kasva. Tätä on sanottu merkiksi järjestömme rappeutumisesta. Mutta minkä tähden täytyy järjestömme täten rappeutua? Eikö sosialismin suuri asia innosta nuorisoa ottamaan osaa siihen liikkeeseen, joka tulee olemaan juuri heidän aikakautensa liike? Olemmeko laskeneet kokonaan väärin ajatellessamme että nouseva polvi jatkaisi sitä työtä jonka me vahemmat olemme alottaneet? Emme ole. Huolimatta siitä seikasta, että amerikalaissyntyinen ja täällä kasvanut suomalainen nuoriso ei käyvään yhtä suurella innolla sosialistiseen liikkeeseen käsiksi kuin vanhempi väki, on sen myötätunto ja kannatus liikkeemme takana. Mutta Amerikassa syntyneet ja täällä kasvaneet suomalaiset eivät voi olla kaikissa suhteissa samallaisia kuin olemme me Europan puolella syntyneet ja siellä kasvatuksemme saaneet. Heidän osanottonsa sosialistisen liikkeen toimintaan ei myöskään niinolle voi olla samallaista kuin on meidän toimintamme. He ovat amerikalaistuneita. Voidakseen vastata heidän vaatimuksiaan, täytyy suomalaisen sosialistiliikkeen myöskin amerikalaistua Kansallisuutemme ei voi säilyä Amerikassa sellaisena kuin se nykyisin on. Jos siirtolaisuus on vuosikymmenen niin tarkasti pysäyksissä kuin nykyisin, tulee meillä parin vuosikymmenen kuluttua olemaan tuskin yhtään sellaista suomalaiskeskusta kuin meillä nykyisin on monissa eri paikoissa maata.

Jos suomalainen sosialistinen liike mielii valmistautua seuraamaan tätä muutosta, on sen ajoissa otettava varteen mitä on tehtävä. Jos uusia toimitsijoita tarvitaan täytyy heidän kasvatuksensa ja kehityksensä tapahtua englanninkielellä, amerikalaisen sosialistiliikkeen koulussa. Sensijaan että uusia toimitsijoitamme yritettäisiin kasvattaa suomalaisilla luentokursseilla ja opistoilla, olisi heidät ohjattava amerikalaisiin sosialistisiin opistoihin ja laitoksiin. Silloin he saavat opetuksen sillä kielellä jota meidän seuraajamme tulevat puhumaan ja muutenkin saavat liikkeestämme sen tosioloille perustuvan käsityksen minkä ainoastaan käytännöllistä taistelua käyvä liike voi antaa.

Tämän seikan ehkä useimmat liikkeemme tulevaisuutta ajatelleet toverit myöntävät oikeaksi. Mutta kun tämä seikka yleensä myönnetään, täytyy ihmetellä ettei tämän kysymyksen suhteen ole käytännöllisesti vielä juuri mitään tehty, eipä edes paljon keskusteltukaan. Sellaisista oppilaitoksista kuin on esim. Rand koulu New Yorkissa ei ole tehty juuri mitään selkoa lehdissämme niille nuorukaisille jotka ovat siinä ijässä ja asemassa että voisivat tämän, merkillisen huomattavaksi kasvaneen, sosialistisen opinahjon tarjoamia etuisuuksia käyttää itsensä ja liikkeemme hyödyksi. Vuosittain menee satoja sosialistisia nuorukaisia, ainakin kes kivaltioissa ja idässä, porvarillisiin opistoihin, Valparaisoon y. m. He menevät näihin saadakseen käytännöllistä opetusta, valmistuakseen johonkin vissiin tehtävään. Rand koulu voi tarjota samallaiset mahdollisuudet käytännöllisten aineiden oppimiseen samalla maksulla ja senlisäksi se antaa sosialistista opetusta ,niin että oppilaalla on koulusta päästyään jotain muutakin päässään kuin kirjanpitotaito, tai joku muu sellainen. Suurin osa amerikalaisen liikkeen nuoremmista toimitsijoista on tämän koulun läpikäyneitä ja täytyy myöntää, kun katselee heidän toimintaansa eri tehtävissä, että heille on annettu kokonaan toisenlainen opetus ja käsitys työväenliikkeestä kuin mitä antoi aikanaan meidän Työväen Opistomme. He eivät tule sieltä ulos työväenliikkeen arvostelijoina, suurpäisinä hajottajina, vaan ahkerina ja innokkaina taistelutovereina, joiden ainoana haluna näyttää olevan liikkeemme laajentaminen ja lujittaminen.

Tällaiselle laitokselle meidän kannattaisi lainata enempi huomiota, ohjata ainakin kaikki ne toverit, jotka omilla varoillaan jotakin haluavat opiskelemaan lähteä, tälle laitokselle ja myöhemmin, jos uusia toimitsijoita järjestömme varoilla haluamme kasvattaa, antaa avustusta niin että he tämän laitoksen kautta saisivat koulutuksen mikä tekisi heidät kykeneviksi toimimaan kaksikielisesti, mikä ennenpitkää käy ehdottomasti välttämättömäksi.

KESKIVALTIOIDEN PUUTAVARATYÖLÄISTEN LAKKO

Työmies kirjottaa:

Keskivaltioiden puutavaratyöläisten lakko jatkuu yhä. Porvarilehdet kyllä ovat selittäneet töiden alkaneen ja lakkolaisten rivien murtuneen. Mutta niin ne selittävät aina jokaisessa lakossa.

Kysymyksessä on taistelu 8-tuntisesta työpäivästä. Työläiset seisovat solidaarisina tämän vaatimuksen puolesta . Lakossa olevat työläiset kuuluvat kahteen järjestöön, I. W. W:n ja Timber Workers unioon. Kilpaileva unionismi ei ole rikkonut lakkolaisten rivejä. Toisin paikoin koettavat työnostajat väkivaltaisin keinoin taivuttaa lakkolaiset, mutta huonolla menestyksellä. Länsi-Minnesotassa ovat puutavaraparoonit käänttyneet Minnesotan kuvernöörin puolueen pyytäen sotilaallista suojelusta joillekin rikkureille. Vielä ei kuitenkaan niitä ole lähetetty. Joillakin sahamyllyillä lienee joku rikkuri työssä, mutta tuotanto on täydellisesti nollan arvoinen kaikkialla missä lakko alotettiin toukok. 3 päivä.

Nyt tulee kysymykseen: täytyykö lakkolaisten taipua nälän pakotuksesta. A. F. of Labor, johon T. W. unio kuuluu, ei harrasta tämänlaisten kansallisjärjestöjen lakkojen avustamista. T. W. union varat eivät nähtävästi tee mahdolliseksi laajaperäistä pitkäaikaista avustusta. I. W. W. ei kykene siihen. Tämän takia lakkolaiset esim. Cloquetissa kääntyvät yleensä työläisten ja toverien puoleen avun pyynnöllä.

Kysymyksessä on millä edellytyksillä näitä lakkolaisryhmiä voitaisiin avustaa. Joudumme siihen arkaan kohtaan, jolloin eteen astuu kysymys: voitetaan ko lakko lakossa olevien työläisten avustamisella? Onko mahdollista saada avustusta siinä määrin, että se vahvistaa lakkolaisten rintamaa ja lujittaa niitä seisomaan siihen asti, että kapitalistien täytyy taipua. Tästä johtuu kysymys, kuka siihen on oikeutettu vastaamaan ja kuka sen osaa oikein arvioida.

Teoreettisesti on kaikille luokkataistelijoille ja nykyisistä lakkotaisteluista jotakin ymmärtäville ilman muuta selvää, että paikallisilla lakoilla on tavattoman vähän mahdollisuuksia voittaa suoranaisia parannuksia työläisille. Usein sattuu, että voittamisen mahdollisuudet tulevat sitä pienemmiksi mitä kauvemmin lakko kestää. Siitä johtuu, että yleensä kannatetaan lyhytaikaisia lakkoja ja jos ne eivät laajene ja saa vaikuttavampaa luonnetta, niin lopetetaan ne . Pitkät lakot uuvuttavat työläiset, mutta ei kapitalisteja. Ne ajavat työläisiä paikkakunnalta. Butten viime lakon aikana lähti suuri joukko työläisiä muille markkinoille. Niitä lähti heti lakon alussakin, koska ne eivät luottaneet lakon onnistumiseen siitä syystä, että sen alkamisessa meneteltiin hutiloimalla. Työläiset eivät olleet koonneet voimiaan ja järjestäneet niitä tarpeeksi hyvin. Kun lakko jatkuu pitkän aikaa hivuttaa se lakkolaisten rivit, lamaannuttaa innostuksen ja sen kautta tappaa järjestymisen. Sama seuraus on siitäkin kun lakkolaiset lähtevät paikkakunnalta. Sitte saadaan puhua lakon siirtämisestä työmaalle ja mistä hyvänsä, mutta kaikki on tehtonta, koska kapitalistit ovat saaneet ylivallan ja asettaneet työläiset orjakontrahtien alaiseksi. Näistä syistä on jokaisen lakon pitempää jatkumista katseltava epäröiden.

Luokkavalistusta on tehtävä lakkolaisten keskuudessa, jotta ne voivat itse päättää aina kaikkinaisissa oloissa taistelunsa ohjaamisesta ja arvioida oikein häviön ja voiton mahdollisuudet.

Mutta sittenkin tämä asia on aina jätettävä työläisille, itse lakkolaisille. Me emme voi mistään muualta löytää auktoriteettia, joka jokaisessa yksityistapauksessa näihin kysymyksiin voisi paremmin vastata. Työläiset itse taistelevat ja työläiset itse myöskin määräävät taistelunsa alkamisen ja sen lopettamisen. Me voimme vain pohtia niitä yleisperiaatteellisia kysymyksiä, joita jokaiseen taisteluun liittyy ja kannattaa sosialistisen velvollisuuden mukaan jokaisen työläisryhmän taistelua olkoon se paikallinen tai yleinen, taloudellinen tai valtiollinen.

Lakon kestäessä ei voida myöskään mitään lakkoa ottaa perusteellisen tarkistelun ja arvostelun alaiseksi. Jos joku sanoisi, että jokin lakko on jo kestänyt kyllin kauvan ja että ei ole hyötyä enää sen jatkamisesta, niin ensinnäkin hän puhuisi asiasta, josta ei kenelläkään ole varmaa tietoa ja toiseksi sillä provoseerattaisiin työläisten rivejä hajalleen. Tulee ottaa huomioon, että siinä teollisuusorjuudessa missä maan työväenluokka on, ei sillä ole mitään menetettävää. Jokaisella lakolla on laaja agitatoorinen merkitys. Mitä paremmin lakossa olevat työläiset asian tämän puolen käsittävät ja mitä paremmin heidän järjestönsä sen käsittää, sitä paremmin ne käyttävät tilaisuutta hyväkseen yleisten luokkaristiriitojen selittämisesi. Jokainen lakko oman luonteensa takia antaa tälle työlle hyviä edellytyksiä. Vaikka siis lakko hävitäänkin muodollisesti siten ,että sen kautta ei saada kouraantuntuvia parannuksia oloihin, niin saadaan kuitenkin taistelussa vieläpä siitä syrjässäkin oleviin työläisjoukkoihin istutetuksi luokkatietoisuuden ja laajemman luokkasivistyksen siemen. Se kehittyy huomattavalla nopeudella jo lakon aikana ja sen seurauksena. Lakko on työläisluokan taistelun koulu. Se opettaa heitä karttamaan järjestymisessään epäedullisia muotoja ja menettelytapoja. Se johtaa todelliseen teollisuusunionismiin ja myöskin sosialismiin. Se vahvistaa työläisiä voittamaan seuraavan taistelun.

Tältä kannalta me katselemme asiaa. Ja siitä syystä sosialistien velvollisuus on antaa aatteellinen kannatuksensa jokaiselle lakolle ja jokaiselle **työläisryhmälle niiden taistellessa kapitalisteja vastaan.** Mitä lakkolaiset itse kehottavat tovereitaan tekemään, sitä on mahdollisuuksien mukaan seurattava. Sosialistien tulee kaikkialla missä he ovat tilaisuudessa avustaa nykyistä puutavaratyöläisten lakkoa.

Tehkää ostoksenne niistä liikkeistä, jotka ilmottavat tässä lehdessä

MERIMIESTEN PALKKAIN JA TYÖSUHTEIDEN JÄRJESTÄMINEN

Hallitusten, merimiesten ja laivurien konferenssi alkanut eilen Genuassa.

Eilen kokoontui Genuassa, Sveitsissä, kansainvälinen konferenssi, jossa on edustettuna merimiehet, laivurit ja eri maiden hallitukset, järjestämään merimiesten työoloja ja palkkasuhteita. Tämä kokous on jatko-kokous Washingtonissa viime syksynä pidetylle kansainväliselle työkonferenssille. Hallitusten välinen kansainvälinen työtoimisto kertoo sen työsuunnitelmista seuraavaa:

"Ensimäinen, Saksan kanssa tehdyn rauhansopimuksen 388 artiklassa säädetty konferenssi pidettiin, kuten tunnettua, Washingtonissa viime vuoden lopulla, jossa m. m. päätettiin periaatteessa hyväksyä 8-tuntinen työpäivä otettavaksi käytäntöön kaikilla aloilla useimpien sivistysmaiden teollisuuksissa. Kun sen soveltaminen myös merimiehiä koskevaksi tuottaa vaikeuksia ja kun Washingtonin konferenssi kokoonpanoonsa nähden ei katsonut olevansa pätevä laatimaan sitä varten tarpeellisia säännöksiä, tyytyi se ainoastaan selittämään, että 8 tunnin työpäivää on sovellettava myös meriväkeen sekä päätti, että erityinen konferenssi tulee laatimaan seikkaperäisemmät määräykset. Se on se konferenssi, joka nyt kokoontuu Genuassa.

Konferenssin päiväjärjestys, jonka kansainvälisen työtoimiston hallinto on laatinut, sisältää:

1) Niiden ehtojen määrittelyn, joilla 8-tuntista työpäivää ja 48 tunnin työviikkoa sovelletaan meriväkeen.

2) Merimiesten aseman ja olojen tarkastuksen järjestäminen.

3) Washingtonissa hyväksyttyjen, työttömyyttä ja työttömyysvakuutusta koskevien sopimusten ja puoltolauseiden soveltaminen merimiehiin.

4) Washingtonin sopimuksessa olevan alle 14-vuotiaiden työssäkäyttämiskiellon meriliikenteeseen soveltamisehdot.

5) Tutkimus mahdollisuuksista saada aikaan merimiehiä koskeva kansainvälinen laki, joka myöntäisi heille oikeuden astua maihin kaikissa vieraissa satamissa.

Kaikki ne valtiot, jotka ovat jäseninä kansainvälisessä työjärjestössä, ovat kutsutut tähän konferenssiin. Niiden luku on 48. Niihin kuuluvat myös Saksa, Itävalta ja Suomi. Mitä tulee Saksaan ja Itävaltaan, niin niille on Washingtonin konferenssi myöntänyt pääsyn samoilla oikeuksilla kuin muillekin valtioille, kun sen sijaan Suomen osanotto toistaiseksi, siksi kun sille on myönnetty pääsy kansojen liittoon, on ainoastaan neuvottelevaa laatua.

Jokaisella maalla on oikeus olla edustettuna neljällä edustajalla, joista kaksi edustaa hallitusta ja toiset kaksi työnantajia ja työntekijöitä.

Merimiehet ovat konferenssissaan Antwerpenissä viime tammikuun 23 p:nä laatineet muodollisen ohjelman Genuan konferenssia varten, ja on todennäköistä, että myös laivanvarustajat puolestaan sopivat yhteisestä ohjelmasta.

Mitä tulee tärkeimpien Washingtonin sopimusten sovelluttamiseen meriväkeen, niin voidaan, kansainvälisen työtoimiston mielestä, tosin odottaa niihin nähden vissiä vastustusta, mutta ei mitään voittamattomia esteitä.

Vaikeammaksi tulee kansainvälisen kaikkia maita käsittävän merimieslainsäädännön aikaansaaminen.

Se ohjelma, jonka kansainvälinen merimieskonferenssi Antwerpenissä on laatinut Genuan konferenssia varten, on laajempi kuin kansainvälisen työtoimiston laatima. Kuitenkin ovat sen tärkeimmät kohdat otetut työtoimiston ohjelmaan."

Järjestyneet merimiehet ovat tätä ennen pitäneet oman edustajakokouksensa Genuassa ja laatineet siinä ohjelmansa, jonka he tulevat esittämään konferenssille. Tiedot kokouksen päätöksistä ehtinevät Amerikaan vasta viikon tai parin kuluttua. Mikäli tiedetään eivät amerikalaiset laivurit tule vastustamaan päävaatimuksia, kahdeksantunnin päivää ja minimipalkan asettamista. Mutta canadalaiset laivurit ja osa Amerikan sisäjärvien laivureista, tulee vastustamaan 8 tunnin työpäivää. Monet Europan pikkumaiden laivurit myöskin ovat samalla kannalla. Mutta merimiesten kansainvälisen järjestön voimalla uskotaan näiden pikkumaiden vastustuksen murtuvan.

Aluejärjestön asioita

Pearsonissa, Wash., vietetään ensi lauantaina ja sunnuntaina t. k. 19—20 päivinä suuret kesäjuhlat. Juhlat alkavat siten että lauantai-iltana esittää Seattlen s. s. osaston näytelmäseura ensin näytöskappaleen, jonka perään aletaan hyvän orkesteria soitolla iloiset tanssit.

Sitten on sunnuntaina kenttäjuhla, jossa suoritetaan monipuolinen ohjelma. Puhumaan tulee Leo Leino.

Juhlat vietetään Pearsonin s. s. osaston haalilla ja haalin kentällä Scandiassa. Näille juhlille on saavuttava läheltä ja kaukaa. Juhlaa tulee kaiken hauskuuden lisäksi suosimaan kaunis ja suloinen ilma. Siellläpä sitä tavataan. — x.

Ne kesäjuhlat. Kuten jo ennemmin on ilmoitettu, vietetään vastaperustetun Quincy'n s. s. osaston kesäjuhlat t. k. 26—27 päivinä Quincy'n haalilla. Juhlat alkaa lauantai-iltana, jolloin saapuu Astorian S. Klub'in soittokunta antamaan tanssimusiikin. Sitten sunnuntaina aletaaan juhlat haalin kentällä johon tulee kaikenlaista ohjelmaa, kuten puhelta, soittoa, Astorian S. Klub'in laulukööriltä laulua. "Äffä" saapunee myöskin omine hyvin tunnettuine ohjelmineen tilaisuuteen.

Astoriasta, Portlandista, Mt. Solosta ja kaikkialta ympäristöltä on joukko lupautunut saapumaan paljon juhlijoita.

Varustautukaa siis ottamaan vastaan vieraita, Quincy'n toverit.

Rochester'issa, Wash. on myöskin kenttäjuhlat 27 päivä t. k. Juhlat panee toimeen Amerikalaiset, ruotsalaiset ja suomalaiset sosialistit jotka asuvat Rochester'in ympäristöllä. He toimivat nämät juhlat sosialistisen valistustyön edistämiseksi. He muistavat Debsiä, tunnustaen hänet omaksi miehekseen ja haluavat avustaa osaltaan hänen vaalitaistelunsa rahastamista. Tilaisuuteen tulee tämän alueen Aluetoimikunnan puolesta puhujat. Juhlakenttä on lähellä Rochesterin asemaa.

Graysharborilaiset, antakaapa apuänne näille juhlille saapumalla runsaslukuisena tilaisuuteen. Tono ja lähistön mainarit myöskin näille juhlille.

Mt. Solo'ssa on sitten juhlat helmik. neljäspäivä johon ottaa osaa Winlock, Kalama ja toivottavastikin quincyläiset sekä mayger'iläiset. Woodlantilaiset ilmoittavat ei voivansa saapua näille juhlille hankalissa tai neuvostoruplissa?" kysyi pikku juutalainen toivorikkaana. "Heille se ei merkitse mitään missä rahassa maksavat, meille sen sijaan paljon. Katsokaapas, Vilnassa tsaarin rupla on puolentoista duuman ruplan arvoinen ja duuman rupla....."

"Edullisinta itsellenne on, ettette mainitse tästä seikasta mitään, ennenkuin asianne on ratkaistu."

Lääkkeet saksalaisia.

Pieni juutalainen kertoi juttuaan kokemuksistaan järkkyneenä. koko matkan kestäessä. Kysyin häneltä, mistä lääkkeet olivat tuodut. Vastaus kuului: Saksasta.

Loikoessani lavitsalla tuumin itsekseni, kuinka moni haavotettu sotamies sai siten maata ilman että pieninkään lääkkeen pisara lievitti tuskia. Ahdistavalta tuntui ajatus, että Neuvosto-Venäjän, saadakseen lääkkeitä ja välttämättömiä lääkärin kojeita, täytyy turvautua salakuljetukseen Saksasta käsin ja käyttää apunaan sellaisia oliolta kuin olivat nämäkin juutalaiset, jotka viisi välittivät mistään muusta kuin siitä, minkälaisessa paperirahassa heille maksettiin. Häpeä, että länsinen suuret kansat Neuvosto-Venäjää "sivistyksen nimessä" koettaessaan kukistaa, pakottavat saartonsa kautta venäläisten sotilaiden alistumaan leikattaviksi ilman nukutusta ja sairaaloiden olemaan ilman desinfisiolmisaineita ja kuumemittareita. Mitä on tästä kaikesta sanottava?

Alanteen Suomalais-Englantilainen Sanakirja.

Täten vaan tiedotetaan kaikille että meillä on varastossa Alanteen kuuluisaa Sanakirjaa. Monen vuoden tarkka ja huolellinen työ on sisällytetty kirjan 958 sivuun, painatus- ja sitomotyö on parasta alallaan. Kieltämättä kaikki tunnustavat tämän Sanakirjan maailman parhaaksi alallaan, ja parhain opinväline kaikille niille jotka tahtovat oppia englannin- ja suomenkieltä. S. Alanteen Sanakirjan hinta on $7.50 ja lähetämme sen hyvin käärittynä postivapaasti kaikille jotka lähettävät kirjan hinnan osotteella:

TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

KARL MARX: RANSKAN KANSALLISSOTA

S. S. Osastoille, kirjallisuuskomiteoille ja asiamiehille.

Toverit:—

Olemme juuri lähettäneet postin kautta kaikille piirissämme oleville s. s.-osastoille Karl Marxin Ranskan Kansallissota-nimistä kirjaa myytäväksi. Tekijän nimi ja kirjan aihe ovat kaksi parasta puolustajaa kirjan helposti menemisen puolesta ja levittäjillä ei ole suurtakaan vaivaa saada kirja menemään jokaisen työläisen, naisen ja miehen käteen. Kirjan hinta on ainoastaan 35c, siis helposti kaupaksi menevä hintansakin puolesta. Kenttäjuhlissa y. m. tilaisuuksissa on kirjan menekki varma, kun vaan levittäjät tahtovat tehdä hiukankin heille kuuluvaa työtä. Älkää jättäkö kirjaa hyllyille makaamaan vaan levittäkää heti pois ja tilatkaa lisää kun entiset loppuvat.

TOVERIN LEVITYSOSASTO.

Salakuljettajat

Kirj. Arthur Ransome.

Viimeinen osa matkasta Moskovaan kului sangen mukavasti. Onnistuimme saamaan ylimpänä olevat paikat vaunuosastossamme. Täällä oli mukava loikoa pitkin pituuttaan, katsella elämää vaunussa ja ottaa osaa keskusteluun milloin halutti.

Matkustajien joukossa oli eräs rautatietarkastaja sekä Lättiläisen Neuvostovallan punaisen ristin edustaja. Ennen junan lähtöä työnnettiin vaunuun kaksi henkilöä heidän vastustuksistaan huolimatta ja heille ilmoitettiin asiansa ratkaistavan Moskovassa. Pian oli vaunun kaikkien matkustajien huomio kiintynyt näiden tarinaan.

Molemmat olivat juutalaisia. Toinen heistä, isokasvuinen ja kiharatukkainen, istuutui aivan alapuolelleni, joten en voinut nähdä hänen kasvojaan muuten kuin vartavasten kumartumalla hänen ylitseen. Toinen sangen pienikasvuinen, istuutui vastapäiselle puolelle. Sain siten erinomaisen tilaisuuden tarkastella häntä. Niin kasvonpirteiltään kuin vaateparreltaankin hän oli oikeata juutalaista tyyppiä, kotkannenä, sinertävänmusta tukka ja pienet vilkkaat silmät. Isompi oli pelästyneen näköinen ja hiljainen, pikkumies ylen hermostunut. Hänen näytti olevan vaikeata istua paikoillaan ja halusi kaikin mokomin puhella kysyen aluksi: "Toverit, kuinka kauan kestää matkustaa Moskovaan?"

"Noin 30 tuntia," sanoi joku.

"Ja minä kun en lainkaan halua sinne mennä," sanoi pikku juutalainen. "Ajattelimme toimittaa asiamme ja palata heti takaisin. Mitä minulla on tekemistä Moskovassa ja hänellä: Me molemmat—"

Isompi sanoi sanan juutalaisten kielellä ja pieni mies jatkoi nopeasti:

"Miksi olisi vaiti. Teimmehän sen yhteisen hyvän vuoksi. Rahaa saa helpommallakin kotona. Ja nyt, sensijaan, että selvitettäisiin asia meidän kanssamme, lähde Moskovaan ja kaikki on epävarmaa siksi kun siellä ratkaistaan"

"Mikä on hätänä", kysyi punaisen ristin mies.

"Meidän kanssamme oli kolmas mies. Hän oli Moskovasta ja järjestänyt kaiken. Mutta niin pian kun selkkaus alkoi, jätti hän meidät, emmekä tiedä mistä hänet Moskovassa löytää. Hän matkusti eilen yksinään meidän ollessa pidätettyinä."

"Vangittuina?"

"Niin. Vangitsivat heti rintamalla. Sanovat, että olemme vakoojia. Sitten he pitivät meitä keinottelijoina. Kaikki epäselvää. Ei kiitoksen sanaakaan. Ei maksua. Ja me tahdomme mennä kotiin. Ei tällainen afääri kannata."

"Mistä olette?"

"Kownosta".

"Mutta sehän on rintaman toisella puolen."

"Sieltä me tulimme. Toimme lääkkeitä."

"Mitä te toitte?" kysyi punaisen ristin mies mielenkiintoisena.

Pikku juutalainen manitsi aspiriinia, kokainia ja joitakin muita lääkeaineita.

"Toitteko muuta?"

"Iso juutalainen otti taskustaan joitakin kengän pohjiin kiinnitettäviä "limaskeja." Jonkun verran näitä", hän sanoi, "paperosseja myöskin. Mutta lättiläiset ottivat paperossit itselleen."

"Kuinka paljon kaikkiaan toitte?"

"Yhteensä kahdeksan pientä kärrynkuormaa."

"Hyvä, monet poikaparat sairaaloissa saavat helpotusta niistä lääkkeistä."

Yleisellä hyvällä keinottelijat.

"Sitähän minä sanoinkin," vakuutti pieni juutalainen. "Katsomme yleistä hyötyä, minä itse olen jonkunverran sosialisti periaatteeltani. Luulin olevani tervetullut, enkä että minulta otetaan kaikki. Ja syytetään vielä keinottelusta."

"Toitteko lääkeaineet omalla tai Neuvostovallan riskillä?"

"Osaksi kummankin. Kräs Neuvostovallan agentti Vilnassa ilmotti meille, mitä lääkeaineita tarvitaan ja oli valmis maksamaan niiden hinnan sekä korvauksen vaivoistamme. Mutta me ajattelimme olevan molemmille puolen eduksi jos me itse ostamme lääkkeet ja myisimme ne pienestä voitosta ei suuresta, mutta ottaen huomioon riskin, ja saisimme tsaarin ruplia voidaksemme vaihtaa ne kotona."

"Aivan keinottelun tapaista," sanoo yksi matkustajista.

"Oliko vaikea kulkea poikki rintaman?"

"Se oli kauheata," sanoi pikku juutalainen. Meillä oli mukanamme opas, joka tiesi tunnussanat. Emme tehneet virheitä. Koko matkan teimme kärryinemme öiseen aikaan. Kuljimme Väinäjoen yli kolme päivää sitten. Se oli uhkapelä." Hän sulki silmänsä ikäänkuin vieläkin näkisi läpikäymänsä seikkailut.

"Eikö kukaan koettanut estää teitä menemästä joen yli?"

"Olimme sopineet kaikesta upseerien kanssa joen länsirannalla. He odottivat meitä. Mutta sotilaat olivat kauheita. Emme voineet kaikkia lahjoa, kun upseerit ottivat paperossimme. Meidät uhkasivat ampua sanoen, että me veimme lääkkeitä bolshevikeille. Ojensivat kiväärinsä meitä kohti. Lupasin antaa paperosseja ja pääsin siten takaisin. Hain upseerin, hän läksytti sotilaita aikalailla ja sanoi, ettei tämä asia kuulunut heille. Käski yhden miehistä mennä veneeseen ja heiluttaa valkoista lippua punaisille toisella rannalla. Mutta yksikään mies ei lähtenyt. Päivä rupesi jo valkenemaan ja upseeri alkoi pelätä asian tulevan ilmi. Hän kääntyi minun puoleeni ja sanoi: "No, juutalaiskoira, astuhan veneeseen, työnnä ulos rannasta ja heiluta valkoista lippua. Emme voi tässä odottaa kaiken päivää. Jos ne ampuvat teitä, ammumme me vuorostamme heitä, sillä on asia kuitattu."

Taskussani oli vielä muutamia paperosseja. Annoin ne hänelle. Hän otti ne ja sanoi, että ellemme heti lähde, täytyy hänen vangita meidät. Sellaisessa tapauksessa tulemme varmasti ammutuksi. Ei auttanut mikään. Astuimme veneeseen, toverini souti ja minä heilutin valkoista lippua kunnes vihdoin toisella rannalla samoin valkoinen lippu liehui.

Senjälkeen kaikki oli yksinkertaista. Sousimme veneen rantaan ja lastasimme siitä lääkkeet. Ja kun luulimme, ettei nyt enää muuta ole jälellä kuin rahan kokoaminen, vangittiin meidät. Mies, joka oli kaiken järjestänyt, lähti Moskovaan. Meitä pidettiin valvonnan alaisina kaksi päivää ja tutkittiin, olimmeko vakoojia. Lääkkeemme otettiin meiltä ja sinetöitiin. Nyt on mentävä Moskovaan, emmekä tiedä, pannaanko meidät siellä vankeuteen ja saammeko yhtään rahojamme takaisin."

"Joutavaa," sanoi Punaisen ristin mies. "Elleivät he olisi huomanneet erehdystä tapahtuneeksi ette te nyt saisi vapaina matkustaa Moskovaan. Jos voitte mainita henkilön, joka todella ostelee lääkkeitä Venäjää varten, ei teidän asiaanne pidetä tavallisena keinotteluna eikä teillä ole enää mitään peljättävää."

"Mitä arvelette, maksavatkohan he meille tsaarin ruplissa, duuman rup-